

5845 Мо
 царине-порези „ 2 1903—14
 5846 Мо
 фин. прилике „ 2 1910—11
 Свака свеска има око 300 листова.

2. Фонд Министарства за унутрашње послове:

Reichsamt des Inneren — Montenegro, Handelssachen

3 фасцикле са исто 500 листова на једну свеску.
 4386 1 трговина 1900—06
 4387 2 „ 1906—10
 4388 3 „ 1910—14
 а осим тога још двије фасцикле
 9779 Монтенегро - тргов. 1891—03
 9778 Мо тргов. полит. 1903—1920

За њемачку историографију је врло интересантно како се на том малом подручју водила борба империјалистичких снага Европе о којима материјали дају врло добар пресјек. Неке анализе дају добар увид у друштвено-политичко стање у Црној Гори. Многи исјечци из новина који су приложени дају допунску слику томе (Глас Црногорца, Константиноплер Zeitung, Српске новине итд.). За тему спречавања Србије за излаз на море преко Црне Горе од стране Аустрије има такође грађе.

Извјештаји дају многе податке о амбицији италијанског двора. У вези с тим појављују се прве ита-

лијанске инвестиције. Њемачки дипломати јављају да то нијесу инвестиције само приватника, него да иза тих људи стоји италијанска влада (5846 лист 1, Бд. 1). О дјеловању поменутог Татара има пуно података (43 86 Мо 1). Он је доста интересантна појава, пошто је према извјештајима увео нове производне инструменте у пољопривреду Црне Горе.

Даље ће бити од интереса за научно истраживање прилика у земљи статистике увоза и извоза, врло марљиво обрађене од стране њемачких представника. Ту су заступљене не само земље које су водиле чисто империјалистичку политику према Ц. Г. већ и Грчка, Албанија, Румунија итд. Нужно је ипак напоменути да је тај фонд чисто њемачки и да даје само један исјечак.

У Државном архиву у Дрездену (Landeshauptarchiv Dresden) налази се мањи фонд о политичким приликама у Црној Гори (Aussenministerium Akt. Nr. 1960) који се завршава 1918. год. у Шверину, у Мекленбурском главном државном архиву (Landeshauptarchiv Schwerin), има мање грађе о Црној Гори која је углавном дворског карактера, пошто се престолонаследник Данило оженио принцезом Јутом од Мекленбург-Штерлиц. За рад у свим архивима постоје добри услови.
 Мартин ЦЕЛЕР

ГОДИШЊА СКУПШТИНА САВЕЗА ДРУШТАВА ИСТОРИЧАРА ЈУГОСЛАВИЈЕ

У Београду је 17. априла 1965. год. одржана годишња скупштина Савеза на којој су разматрани: извјештај Управе о раду Савеза у 1963. и 1964. години, извјештаји о благајничком пословању Савеза, ЈИЧ-у и Хисторијском прегледу и нацрт Статута Савеза.

Скупштини су присуствовали по 10 делегата из републичких друштва, представници Војноисторијског института и Друштва оријенталиста.

Послије уводне ријечи проф. Анте Бабића, председника Савеза, и избора радних тијела прешло се на дискусију раније достављеним извјештајима.

Рад Савеза био је усмјерен на сљедећа основна питања: организовање савјетовања о настави и убјеницима историје, одржавање и проширивање међународних веза историчара, припреме за IV конгрес историчара Југославије и издавање часописа Савеза.

Мада је Управа Савеза обрађала главну пажњу организовању савјетовања о настави и уџбеницима историје оно није могло бити одржано због финансијских разлога. Неки учесници у дискусији изразили су бојазан за мјесто и третман историје, јер и поред начелно увојеног гледања да нашем човјеку треба дати што шири општу наобразбу, веома често и све јасније чују се изјаве да из историје треба изучавати само XIX и XX стољеће, па је и настава за период до XIX стољећа на нижем нивоу. У вези са овим питањем било је мишљења да треба ускладити концепцију наставе историје по републикама, проучити проблеме вишег и високог школства, остварити већу сарадњу између републичких друштава и отпочети са одређеним припремама за израду заједничких уџбеника историје. Имајући у виду актуелности и значај овог питања, Скупштина је ставила у задатак Извршном одбору Савеза да настави рад на организовању савјетовања и тражи средства за његово одржавање.

Међународне везе Савез одржава преко Националног комитета за историјске науке у који улазе представници републичких друштава, академија наука, VII и Научног друштва БиХ. Констатовано је да су ове везе биле веома развијене и корисне нарочито са сусједним земљама. Апеловано је на већу међусобну сарадњу и активније учествовање у дискусијама наших историчара на међународним скуповима, посебно на предстојећем конгресу у Бечу.

Скупштина је усвојила предлог Управе да се IV конгрес историча-

ра Југославије одржи у Сарајеву 16—18. новембра 1965. г. Конгрес ће радити у пленуму и четири секције, а пошто има јубиларни карактер то ће основна тема бити посвећена стварању социјалистичке Југославије.

Представници редакција часописа Савеза изложили су тешкоће у погледу окупљања сарадника, повећања броја претплатника и апеловали на републичка друштва да обезбиједу већу сарадњу и коришћење часописа од стране својих чланова. Обезбјеђење финансијских средстава је најтежи проблем часописа Савеза а посебно *Хисторијског прегледа*, па је Скупштина препоручила Редакцији и Извршном одбору Савеза да заједнички настоје да обезбиједу средства за редовно излажење часописа.

На Скупштини је разматран и нацрт Статута Савеза који је последице мањих измјена и усвојен. Поред републичких друштава у чланство Савеза поново је примљен Војноисторијски институт и Друштво орјенталиста као нови члан.

На крају је Скупштина изабрала Извршни и Надзорни одбор Савеза. За председника Савеза изабран је Иван Божић, проф. Филозофског факултета у Београду, за потпредседнике Есад Пашалић, професор Филозофског факултета у Сарајеву и Даница Милић, научни сарадник Историјског института Србије, а за секретаре Андрија Митровић и Петар Качавенда.

С. СТАНИШИЋ